

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til statsministeren. Så er det finansministeren vedrørende formentlig L 170, der er hans område.

Finansministeren (Thor Pedersen):

I næsten stilhed er L 170 førstebehandlet sammen med L 169. Den stilhed gør, at jeg takker for den forståelse, der er for lovforslaget. Det er også her tilvejebragt i overensstemmelse med hjemmestyrets ønsker. Der er vedtaget et bagvedliggende lovforslag på Færøerne, der modsvare det, at man nu modtager personale og de ordnede vilkår, vi ønsker for personalet.

Så vil jeg sige, at der til Det Politisk-Økonomiske Udvalg er oversendt svar i forbindelse med høringerne, og at jeg selvfølgelig vil bestræbe mig på meget hurtigt at besvare de spørgsmål, der i øvrigt måtte følge af lovforslagets behandling i udvalget.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Det skal være en meget kort bemærkning.

Nu nævnte finansministeren jo høringer, der er foretaget i sagen. Jeg vil gerne spørge, om finansministeren ved, om der også er foretaget høringer blandt færøske fagforeninger og interesseorganisationer i denne sag?

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

Jeg kan til udvalget oversende et referat fra sagsgangen på Færøerne, som jeg går ud fra hr. Hoydal er bekendt med. Der har været kritik af, at man ikke har hørt personaleorganisationerne. Men der er i det aftalesystem, der her ligger, og det, der er grundlaget for det her lovforslag, tilkendegivet, at der vil blive de kontakter med de berørte organisationer, både for de modtagende faglige organisationer på Færøerne og de organisationer, som i dag varetager medarbejdernes interesser.

Men jeg skal gerne oversende et sådant referat, hvis ikke hr. Hoydal på anden vis ved, hvordan det virkelige liv er på Færøerne.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):**

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Kl. 16.00

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 163:**Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.**

Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj).

(Fremsat 27/4 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Britta Schall Holberg (V):**

Med dette lovforslag er der tale om det sidste af de to lovforslag om indfødsrets meddelelse, der fremsættes i denne samling. Lovforslaget omfatter i alt 3.052 personer, og desuden indebærer lovforslaget, at 2.064 børn får indfødsret sammen med deres forældre.

Disse mennesker har vist, at de opfylder betingelserne for at få dansk indfødsret. De har bl.a. vist viljen til at lære det danske sprog, og det er et væsentligt skridt på vejen til integration. Det kan godt være, at dette at opnå dansk indfødsret for nogle betyder muligheden for at få et pas. Så prosaisk kan det jo være. Men dette at opnå dansk indfødsret er også muligheden og chancen for at få dansk stemmeret til Folketinget.

For Venstre er det vigtigt at understrege netop denne betydning af dette at få dansk indfødsret og blive dansk statsborger. Derfor er det også godt, at vi i øjeblikket herinde drøfter, hvordan vi kan markere, at det at opnå dansk indfødsret og dansk stemmeret er en betydningsfuld sag, som vi gerne vil markere ved at byde de nye danskere særlig velkommen. Det er vigtigt at markere, at et statsborgerskab er en væsentlig ting.

Venstre kan tilslutte sig forslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Jeg giver ordet til fru Anne-Marie Meldgaard som ordfører.

Anne-Marie Meldgaard (S):

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig Venstres ordførers tale og vil blot understrege, at vi i Socialdemokratiet heller ikke på noget tidspunkt har lagt skjul på, at de generelle krav, der er i den eksisterende aftale om ophold i Danmark, hvad enten der tales om alder, forfalden gæld til det offentlige, virksomhed, dansk kundskaber, kendskab til det danske samfund, karenstid ved kriminalitet osv., er vigtige krav, som selvfølgelig skal være opfyldt, for at der kan tildeles indfødsret.

Vi støtter det her forslag, men vil gerne opfordre ministeren til, inden vi skal behandle et kommende forslag i en ny samling, at sørge for at få en egentlig aftale på plads, så vi ikke næste gang skal stå med et lovforslag, som bliver fremsat på de gamle betingelser på baggrund af en aftale, som ikke eksisterer længere.

Tilslutning til forslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Næste ordfører er hr. Søren Krarup.

Søren Krarup (DF):

Jeg tager ordet for i al stilfærdighed at fortælle, hvorfor vi heller ikke denne gang kan stemme for indfødsretslovforslaget. Vi er kede af det, for vi ville gerne. Vi er glade for samarbejdet med integrationsministeren, og vi er glade for samarbejdet i Indfødsretsudvalget, hvor tonen er præget af saglighed og nøgternhed, men vi er endnu ikke blevet enige om det, der har været stridspunktet siden 2004, nemlig den prøve i dansk, som man skal bestå for at få dansk indfødsret.

Jeg vil godt fortælle lidt om baggrunden, men først vil jeg i en parentes sige, at det antal statsborgerskaber, som vi legaliserer hvert år, gør mig dybt betænkelig, når jeg holder antallet sammen med det danske fødselstal. Forholdet er jo, at der årligt fødes ca. 60.000 danske børn – i 2004 helt præcis 64.397 børn. Samme år fik ca. 10.000 fremmede dansk indfødsret, helt præcis 9.483, og så var det endda et lavt antal, for nogle år siden var det op imod 20.000 om året, der fik dansk indfødsret.

I et land, hvor fødselstallet svinger mellem 50.000 og 60.000, tror jeg, at enhver kan øjne perspektivet; jeg tror, at uhyggen med hensyn til

fremtiden kan gribe enhver dansker. Dette var en parentes, som jeg følte trang til at indsætte.

Kl. 16.05

Derefter vil jeg i al korthed fortælle om forløbet vedrørende indfødsret i forrige folketingsperiode. Som bekendt indgik regeringen og Dansk Folkeparti en udlændingeaftale den 7. maj 2002, som satte mange ting på plads, også – troede vi – problemet med en ukontrollabel tildeling af indfødsret. Kravene til sprog, kriminalitet og offentlig gæld blev strammet.

Men desværre var vores viden om sprogskolerne, eller som vi endte med at kalde det sproglunglen, for ringe. Derfor opdagede vi med bekymring, at hvor vi havde anset den aftalte sprogprøve for forsvarlig, var den alt andet. Udlændinge, som dårligt kunne tale dansk, opnåede indfødsret.

Derefter gennemgik vi området med en ekspert og nåede frem til kravet om dansk som andetsprog på VUC som det nødvendige, for det svarer til en 9. klasse. I betragtning af at dansk indfødsret medfører dansk stemmeret til Folkeetinget, og at man derfor skal kunne orientere sig i den offentlige debat, forekom det os indlysende.

Men vi kunne ikke blive enige med den daværende integrationsminister, bl.a. tror vi, fordi der skete en forveksling af to prøver: prøven i dansk III og danskprøve III, og derfor har vi siden måtte stemme nej til indfødsretslove. Vi håber, at dette kan ændres. Vi håber, at vi kan finde frem til en enighed med regeringen og dens partier, som vil medføre, at vores fortræffelige samarbejde kan resultere i et fremtidigt fælles ja til fremtidige love. Så meget til orientering.

Lad mig sige: Vi er fulde af forventning og fortrøstning.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Det var ikke, fordi jeg ellers havde tænkt mig at tage korte bemærkninger til denne her debat. Jeg synes bare, der var en enkelt udtalelse fra hr. Søren Krarup, som fortjente at få en kommentar med på vejen.

Hr. Søren Krarup sagde, at uhyggen med hensyn til fremtiden må gribe enhver dansker. Der vil jeg i hvert fald gerne understrege, at uhyggen i hvert fald ikke griber mig som ordfører for Det Radikale Venstre, og jeg går ud fra heller ikke en del andre med mig. Derfor synes jeg, det var vigtigt lige at få slået det her fast.

Det her lovforslag handler om nogle mennesker, som gør sig utrolig umage med at blive en del af det danske samfund, og handler om nogle mennesker, der gerne vil være danske statsborgere, og det synes jeg man skylder dem al mulig respekt for.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg kan da kun gratulere hr. Ammitzbøll med hans gode tro. Den ville jeg gerne dele, men som sagt har jeg netop i min tale tilkendegivet, at vi ikke finder de forskellige prøver tilstrækkelige, og derfor er det, vi siger, at de, der har fået dansk indfødsret, har efter vores mening ikke alle fortjent den.

Som sagt synes jeg ikke, der hører så megen fantasi til at kunne se det betænkelige i, at et lille folk, der føder 60.000 børn om året, samtidig ser – tidligere op imod 20.000 – fremmede få indfødsret, og vi siger altså, at bestemt ikke alle har været kvalificeret til at blive danske. Jeg synes jo godt, at man der øjner en fremtid, som ikke behøver at være behagelig.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg giver ordet til den næste ordfører, det er hr. Christian Wedell-Neergaard.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Da vores ordfører på området, hr. Allan Niebuhr, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre følgende:

På vegne af Det Konservative Folkeparti skal jeg anbefale, at det i lovforslaget indeholdte nyder fremme. Lovforslaget har sin baggrund i et cirkulære fra 2002 ifølge en aftale indgået mellem Det Konservative Folkeparti, Venstre og Dansk Folkeparti. Der er tale om tildeling af dansk statsborgerskab til en række personer, som for de flestes vedkommende har boet i landet i en årrække, og som hver især lever op til de krav, der stilles til de pågældendes sprogkunderskaber, og andre krav som formuleret i cirkulæret.

Vi har endvidere i indeværende samling haft en del personer og sager til vurdering i udvalget, sager, hvor de omhandlede personer ikke var i stand til at opfylde de stillede krav af helbredsmæssige eller andre grunde.

Det har været holdningen hos et bredt flertal i udvalget, at kravet til de pågældende forud for tildelingen af dansk statsborgerskab skal være at kunne tale og forstå dansk som et væsentligt kri-

terium og et kriterium, som vi meget sjældent har villet afvige fra.

Kl. 16.10

Det er vigtigt for os at fastslå, at der ikke er tale om de pågældendes ret til at opholde sig og leve i Danmark, men alene om retten til at blive dansk statsborger og få ret til et dansk pas. Her har vi i udvalget valgt at holde en ret streng linje.

Jeg skal på baggrund af dette oplyse, at vi Konservative kan tiltræde forslaget, som det nu foreligger, og vi anbefaler, at de i lovforslaget omhandlede personer får ret til dansk statsborgerskab, og indstiller det derfor til videre behandling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg afslører næppe noget ved allerede nu at sige, at Det Radikale Venstre har tænkt sig at stemme for dette lovforslag. Rent principielt vil jeg dog alligevel komme med et par betragtninger.

Det Radikale Venstre ville foretrække, at sager om indfødsret fik en helt anden behandling, end tilfældet er i dag. Det burde efter radikal opfattelse ikke være et udvalg i Folketinget, der sidder og behandler dispensationssagerne om dansk indfødsret. Folketinget er et parlament, ikke en kommunalbestyrelse. Folketinget skal lovgive, ikke sagsbehandle. Det er Det Radikale Venstres udgangspunkt. Vi mener, at sager om indfødsret burde behandles efter lovgivning og ikke efter et kontorcirkulære. Deraf følger, at vi i Det Radikale Venstre mener, at dispensationssagerne også burde afgøres administrativt.

Alt det her ved vi godt at der næppe er vilje til hos et flertal i Folketinget, men det ville altså give en mere ensartet behandling af sagerne. Nuvel, flertallet mener, som flertallet mener, og det accepterer vi selvfølgelig. Men selv ud fra det perspektiv, at vi accepterer de nuværende regler som udgangspunkt, har vi visse bekymringer.

Af lovforslaget fremgår det, at der er lidt over 80 statsløse, der har fået tildelt statsborgerskab med det her lovforslag. Det er efter Det Radikale Venstres mening et overraskende lavt tal set i forhold til FN's konvention om statsløse personers retsstilling, medmindre det selvfølgelig dækker over, at der kun er så få statsløse, der virkelig har søgt og opfyldt dispensationsbetin-

gelskerne. Staterne har nemlig skrevet under på, at de så vidt muligt skal lette statsløse personers optagelse i samfundet og deres naturalisation.

Det Radikale Venstre ville gerne have, at ånden i konventionen var i baghovedet, når der skulle tildeles dansk statsborgerskab, ja, måske kunne den ligefrem skrives ind i cirkulæret.

Apropos cirkulæret vil jeg godt fortsætte der, hvor den socialdemokratiske ordfører, fru Anne-Marie Meldgaard, slap. Var det ikke på tide, at vi fik opdateret det cirkulære, som bygger på en gammel aftale mellem VK-regeringen og Dansk Folkeparti? For det er vel næppe sådan, at de nuværende aftalepartier mener, at der skal administreres, som Dansk Folkeparti i sin tid ønskede det? Eller er det det, der er tilfældet?

Det Radikale Venstre vil i hvert fald meget gerne stille sig velvilligt til rådighed for at deltage i en ny aftale, hvis der skal være en ny kreds af aftalepartier, men det kræver selvfølgelig, at aftalen indebærer noget andet end det, hr. Søren Krarup og partifæller i sin tid ønskede.

Med de faldne bemærkninger skal jeg endnu en gang fastslå, at vi i Det Radikale Venstre selvfølgelig stemmer for – og vi stemmer faktisk for med glæde.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Ordføreren bedes blive på talerstolen. Hr. Søren Krarup har bedt om ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg synes, det er en interessant tale, fordi den jo ridser en modsætning op, som faktisk også er ganske afgørende. På den ene side har vi grundlovens § 44, og det er en paragraf, der går tilbage til grundloven af 1849, hvor der står, at indfødsret meddeles ved lov. Det er grundlovens ord.

På den anden side vil hr. Simon Ammitzbøll på Det Radikale Venstres vegne have det afskaffet for til gengæld at have FN's konvention om statsløse til at være det afgørende. Det er en ganske interessant sammensætning eller sammenstød imellem den danske grundlov, der ganske bevidst varetager det danske folks interesse, og en FN-konvention, der står for, ja, hvis interesse er det? Abstrakte teorier, men ikke et folk, ikke, om man så må sige, en menneskehed, der virkelig har skoene på.

Jeg vil spørge hr. Simon Ammitzbøll: Kender han noget til Grundtvigs ord i marts 1860, hvor han som den første ordførers ret, som formand, netop begrundede grundlovens § 44?

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Så er jeg virkelig kommet i den sorte skole, og det er jo altid rart. Jeg har gået der engang.

Jeg vil starte et andet sted og sige, at Det Radikale Venstre jo er et parti, der hylder kreativitet som grundlag for, hvad vi skal leve af i fremtiden, men alligevel er jeg dog overrasket over den kreativitet, som hr. Søren Krarup udviste i forbindelse med tolkningen af den tale, jeg lige holdt i Folketinget for kort tid siden, for jeg synes, der var to ting, der blev blandet sammen.

Den ene omhandlede, hvorledes indfødsretssagerne skal behandles, hvor jeg nævnte, at Det Radikale Venstre ikke mener, at det skal foregå i Indfødsretsudvalget, sådan som det foregår i dag, hvor vi sidder og behandler dispensations-sagerne sag for sag, som var det i en kommunalbestyrelse eller et sagsbehandlingssted.

Det er vi ikke enige i, og det er vores opfattelse, at selv med den paragraf i grundloven, som hr. Søren Krarup henviser til, som vi udmærket godt er klar over, vil vi kunne ændre den måde, hvorpå man behandler indfødsretssagerne.

Det skal jeg komme mere ind på i mit andet svar, kan jeg se på den røde lampe.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Jeg forstår ikke helt hr. Ammitzbølls afvisning af, at man behandler dispensationssager fra sag til sag. Forholdet er jo, at alt, hvad der angår indfødsret i henhold til grundlovens § 44, er en skønssag.

Der er ingen, der har ret til at få indfødsret. Det er noget, som det danske folk via dets folkevalgte forsamling, Folketinget, bestemmer, og det er Folketinget, der skønner, og det, der ligger i det såkaldte kontor-cirkulære fra 2002, er altså folketingsflertallets skøn. Det kan ændres, men det er altid et skøn, der ligger bag tildeling af statsborgerskab.

Derfor er det for så vidt ganske logisk, at det er fra sag til sag, at man behandler det. Det er netop på den måde, Folketinget lever op til sin forpligtelse som dem, der skal vurdere, om de, der søger statsborgerskab, er kvalificerede til at modtage det.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Fra sag til sag vurderes der efter kontorcirkulæret, siger hr. Søren Krarup. Det er vi udmærket godt klar over. Det lever vi med i den virkelighed, der er med det flertal, der er i Folketinget i dag. Vi håber så, at den vurdering, der skal være fra sag til sag, vil være med radikal medvirken, hvis ministeren, regeringen og Socialdemokraterne er imødekommende over for de ønsker, som vi har i forhold til indfødsret.

Så skal jeg lige medgive, at jeg glemte at sige det om Grundtvig til hr. Søren Krarup. Før jeg blev valgt til Folketinget, var jeg ikke klar over Grundtvigs ord, men så vidt jeg erindrer, har jeg hørt det indtil flere gange på møderne i Indfødsretsudvalget – citeret af hr. Søren Krarup.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Kamal Qureshi.

Kamal Qureshi (SF):

Vi vil fra SF's side i tråd med den radikale ordfører også stemme for forslaget og vil også gerne benytte lejligheden til at byde de nye medstatsborgere velkommen.

Vi oplever den meget paradoksale, mærkelige situation i det danske Folketing, at kravene og barriererne for at opnå indfødsret, for at opnå de demokratiske rettigheder i det danske samfund igen og igen og igen bliver sat op. De sidste mere end 10 år er det blevet gjort sværere og sværere for folk at tilegne sig indfødsret i Danmark, tilegne sig demokratiske rettigheder og få lov til at deltage i det demokratiske fællesskab.

Kl. 16.20

De nye danskere har gjort de personer, der har ønsket at sætte de barrierer op, til skamme ved faktisk hver gang at opfylde de krav, de stiller til dem, ved hver gang at kunne bestå danskprøver, opfylde kravet om en ren straffeattest, opfylde kravet om ikke at skylde folk penge osv., så de hvert år optræder i stort tal i de indfødsretsforslag, der bliver fremsat i Folketinget. Det viser, at de nye danskere ikke alene opfylder de meget svære krav, der bliver stillet til dem, men faktisk også inderligt har et ønske om at deltage i det demokratiske fællesskab. Det synes jeg er al ære værd af de nye danskere.

Jeg vil i hvert fald meget gerne herfra sige, at vi heller ikke er tilfredse med måden, hvorpå indfødsretstildelingen foregår på, for det er jo reelt dem, der sætter den mindste fællesnævner,

som bestemmer, hvem der skal have statsborgerskab.

Vi har ikke mulighed for her i Folketinget, i hvert fald ikke på den måde tingene foregår på i dag, at forholde os til de mange mennesker, vi faktisk gerne vil tildele statsborgerskab, de mennesker, som vi mener opfylder kravene. Men de mennesker falder bort, fordi kontorcirkulæret sætter nogle barrierer op for, at deres ansøgning overhovedet kan komme til behandling i Folketingssalen i et lovforslag fremsat af ministeren. Men det er nu de vilkår, der er med det bestående flertal, der er i Folketinget, og det må vi så leve med.

Vi vil i hvert fald gerne her fra Folketingssalens talerstol byde de nye borgere velkommen og tilslutte os det fremsatte lovforslag.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Jeg giver ordet til den næste ordfører, hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Fra Enhedslistens side har vi aldrig haft nogen problemer med at støtte et lovforslag, som giver indfødsret til nye danskere på de betingelser, der nu engang er gældende. Derfor kan vi selvfølgelig også støtte dette forslag, og det på trods af, at det er et forslag, hvor en række personer, som vi mener burde være med på denne liste, ikke har fået tildelt dansk statsborgerskab.

Jeg vil godt kommentere nogle af de sager på baggrund af en artikel i Information den 6. april. Her fremgår det, at et antal personer har fået afslag på deres ansøgning om dansk indfødsret:

»PET« – Politiets Efterretningstjeneste – »kan uden offentlig indsigt og uden konkret begrundelse forhindre, at ansøgere får tilkendt dansk statsborgerskab.«

Det rejser efter min mening nogle spørgsmål om den måde, vi behandler ansøgninger om dansk statsborgerskab på, for der er nogle mennesker, som får et afslag på en ansøgning uden at få at vide, hvorfor de får afslag.

Det rejser spørgsmålet: Hvordan skal disse mennesker kunne forklare sig? Hvordan skal de kunne opnå basis for, at en afgørelse kan ændres? Hvordan skal de ændre deres egen situation, deres egen gøre og laden til en måde, så de kan opnå en borgerrettighed i det her land, nemlig den borgerrettighed, der hedder et dansk statsborgerskab, som betyder, at de f.eks. kan opnå stemmeret til Folketinget?

Jeg mener, at vi i fremtiden må have en diskussion af, hvordan det her system er skruet sammen, så vi sikrer, at der rent faktisk er en fornuftig og rimelig sagsbehandling, når folk søger om dansk statsborgerskab, for ellers kommer vi i den situation, hvor en del af vores lovgivning administreres på en måde, hvor det er fuldstændig lukket land for nogle af de mennesker, som bor i det her land, at få at vide, hvad det er for rettigheder, de har, og hvordan de kan opfylde kravene til en ansøgning om f.eks. at få dansk statsborgerskab.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Jeg vil nu give ordet til integrationsministeren.

Kl. 16.25

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj): Jeg vil starte med at takke for indlæggene og opbakningen til lovforslaget. Når vi taler om indfødsret, er det jo en særlig lov i forhold til alle andre love, hvor der dels ligger et helt andet arbejde til grund i Indfødsretsudvalget, dels ligger, som det er blevet nævnt af flere, et cirkulære, som er blevet til på baggrund af en politisk aftale.

Nu har vi så i denne her omgang været i en situation, hvor vi har haft et valg inde midt i optagelsen af ansøgere i det her lovforslag. Vi har nu et nyt Folketing, vi har et nyt Indfødsretsudvalg, og jeg er også ny minister på området. Derfor vil jeg også lægge op til og indlede nogle drøftelser om det fremadrettede, så vi får kigget på cirkulæret.

Jeg vil gerne kvittere over for Socialdemokratiet, som er med i denne omgang, og derudover også kvittere specielt Dansk Folkeparti for, at vi kan tage drøftelserne op igen.

Det, som jeg har identificeret, og som jeg har indtryk af at der er enighed om, er hele denne diskussion om: Hvad er det for et sprogkrav, som vi stiller? Det er et nyt Indfødsretsudvalg og jeg er ny minister, og derfor er det vigtigt, at vi får sikret, at vi har et fælles grundlag for og indsigt i, hvad de her sprogtest egentlig indeholder.

Jeg vil foreslå, og jeg har også indtryk af, at det har man drøftet i Indfødsretsudvalget, at vi får sikret, at vi har et fælles grundlag, for det mener jeg er det bedste grundlag til at sikre, at vi forhåbentlig kan blive enige om i så bred en kreds som muligt, hvilke krav vi skal stille.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at når vi fra regeringens side vil indlede de her drøftelser, er det altså ikke for at slække på de krav, der er i dag. Vi synes, det er helt rimeligt, at der stilles en række krav for at blive dansk statsborger. Det er en meget seriøs ting at blive dansk statsborger. Derfor bør vi også kunne stille en række krav, bl.a. helt grundlæggende, at man taler, forstår og kan skrive det danske sprog. Det er helt elementært i forhold til at kunne få dansk opholdstilladelse, og det vil vi blandt de mange andre krav fastholde.

Men jeg vil indlede en række drøftelser og se, om vi kan blive enige om et grundlag at arbejde videre på i forhold til den næste indfødsretslov, som vil komme i den næste samling.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Der er to, der har bedt om ordet for korte bemærkninger, først hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Årsagen til, at jeg tager ordet, er for at bede ministeren om at kommentere den artikel fra Information, som jeg refererede til i min ordførertale. Jeg mener, at vi har at gøre med et principielt stort problem i forhold til administrationen af den her lovgivning, når der, som det også fremgår af artiklen, ikke bliver givet nogen informationer til de mennesker, det drejer sig om, når de får et afslag på deres ansøgning om dansk indfødsret. Derfor vil jeg bare bede ministeren om at kommentere det.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Vi har særlig efter indførelsen af terrorloven og de situationer, der har været i den forbindelse – og regeringen mener stadig væk, at der er mulighed for, at de opstår – fundet det nødvendigt at lave en sikkerhedsvurdering af de personer, som søger dansk indfødsret, for at sikre, at de ikke på nogen måde udgør en trussel for det danske samfund.

Der må vi have tillid til, at den vurdering kan PET foretage, og det giver sig selv, at der er situationer, hvor det ikke er noget, som man kan gå ind i dialog med den enkelte om.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

I forlængelse af det bare to spørgsmål:

Vil det sige, at vi altså har mennesker, der bor i det her land, som kan komme i den situation, at de ikke får nogen som helst mulighed for at forklare sig, forsvare sig over for myndighedernes afslag? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er, om man på baggrund af sådan nogle sager vil sige, at terrorlovgivningen kan medvirke til, at vi griber ind den almindelige retssikkerhed, som vi ellers bruger i al mulig anden lovgivning, om det er den vej, man går med terrorlovgivningen på det her område.

Kl. 16.30

Og endelig: Er det sådan, at de mennesker bliver vurderet som farlige som danske statsborgere? Men de har jo stadig væk opholdstilladelse i det her land, og derfor kan det være meget svært at se, hvor den skelnen er, om det er statsborgerskab eller opholdstilladelsen, man er ude efter med denne lovgivning.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det er klart, at der er en helt særlig situation i forhold til at give folk et statsborgerskab. Som jeg var inde på tidligere, er det en meget stor ting, og det har også en række konsekvenser at få et dansk statsborgerskab med de muligheder, som det giver.

Der er ikke nogen ankemuligheder for nogen i forhold til dansk indfødsret. Det er Folketinget og Indfødsretsudvalget, som vurderer sagerne, også de andre sager. Heller ikke her er der mulighed for, at man kan sige, at det vil man i øvrigt gerne lige drøfte. Det er en vurdering, som ligger, og som Folketinget har ret over.

Så har vi indført det her kapitel, hvor PET har mulighed for at gå ind, fordi vi skal have sikret os, at vi ikke giver statsborgerskab til nogen, som udgør en trussel over for det danske samfund, og det synes jeg sådan set er helt reelt.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg vil springe lidt i emnet, men dog stadig komme ind på det med indfødsret.

Ministeren er ny, udvalget er nyt, får vi at vide, men de krav, der stilles, skal der måske lige frem strammes på, kan vi så høre.

Det Radikale Venstre kan i hovedtræk acceptere de krav, der er i øjeblikket. Der er nogle ting omkring opholdstilladelse – hvornår man skal have varig opholdstilladelse og alt sådan noget – hvor vi er uenige, men de grundlæggende krav, også det om, at man skal have et ordentligt

dansk, er regeringen og Det Radikale Venstre og, så vidt jeg forstår, også Socialdemokraterne fuldstændig enige om.

Derfor undrer det mig, at når jeg som radikal ordfører spørger lidt ind til dispensationsreglerne og er meget imødekommende i forhold til, at vi kan finde ud af noget omkring dispensationsreglerne, så hører jeg kun en imødekommethed fra ministerens side over for Dansk Folkeparti, men ikke over for Det Radikale Venstre.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det er et klart signal fra regeringens side om, at vi ikke mener, det er tid til at lempe på kravene til indfødsret.

Med hensyn til dispensationsreglerne vil jeg sige, at det jo i høj grad er op til flertallet i Indfødsretsudvalget, hvordan og i hvilket omfang man vil benytte denne her dispensationsmulighed. Det er sådan set ikke noget, jeg er inde over. Men det cirkulære, der ligger, de krav, der stilles, synes regeringen sådan set som udgangspunkt er fornuftige, men vi har et nyt Folketing, og vi har den situation, at det er en aftale, som er lavet med Dansk Folkeparti, som jeg må beklage at Dansk Folkeparti ikke støtter op om længere. Men det har jeg taget til efterretning.

Vi har siden haft en aftale med Socialdemokraterne, og det er klart, at der må vi jo finde ud af, hvordan vi fremadrettet får indrettet det.

Jeg tager gerne en drøftelse med Det Radikale Venstre, men der skal ikke være forventninger om, at vi løsner op i forhold til de krav, der bliver stillet i forbindelse med indfødsret.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jeg er glad for, at ministeren gerne vil tage en drøftelse med Det Radikale Venstre, så er vi da kommet så langt.

Ministeren siger, at det ikke er tid til at lempe på de generelle krav. Den betingelse som udgangspunkt for en drøftelse af dispensationsreglerne vil Det Radikale Venstre gerne acceptere. Vi er ikke enige, men vi accepterer den politiske virkelighed, sådan er vi i Det Radikale Venstre.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, om man dog ikke kunne udvise en større grad af imødekommethed over for – nu er vi jo nogle, der i modsætning til ministeren oplever behandlingen i Indfødsretsudvalget – om man måske ikke kunne komme i en situation, hvor man kunne finde enighed mellem VK og S og R, nu

hvor Dansk Folkeparti har svigtet regeringen og svigtet den aftale, de har lavet, og hvor vi andre byder ind. Det gjorde vi sådan set allerede, inden ministeren blev minister.

Kl. 16.35

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Nu er det ikke så meget kabalen, der er vigtig, det er lige så meget indholdet. Og som sagt tager jeg gerne en drøftelse også med Det Radikale Venstre, men jeg må bare understrege og holde fast i over for Det Radikale Venstre, at regeringen ikke lægger op til, at der skal gives dispensation i endnu flere tilfælde, end der bliver gjort i dag. Det er regeringens holdning. Så kan Det Radikale Venstre have deres indgang til det, men det er altså ikke kabalen, som her er afgørende for Venstre og for regeringen, det er indholdet. Og de stramninger, de retningslinjer, der er nu, mener vi faktisk er et minimum i forhold til kravene.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

I tidligere samlinger i Folketinget var det jo sådan ved flere lejligheder, at Dansk Folkeparti ikke ville stemme for indfødsretsloven, og der var vist også nogle enkelte gange, hvor Socialdemokraterne heller ikke ville. Der var det faktisk Det Radikale Venstre og SF, der sørgede for at lægge en sikring under regeringens indfødsretslovgivning og få den båret igennem med et flertal i Folketinget. Og derfor undrer det mig, at ministeren i sin tale takker for samarbejdet med Socialdemokraterne og takker for samarbejdet eller mangelen på samme fra Dansk Folkepartis side, men overhovedet ikke ulejlig sig med i det mindste at sige tak til de partier, der faktisk støtter ministerens lovforslag – og ikke kun denne gang, men har gjort det gang efter gang efter gang, på trods af at regeringen har lavet stramninger og har lavet cirkulæret med Dansk Folkeparti.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Nu indledte jeg sådan set med at takke alle de partier, som støttede op om lovforslaget, og det inkluderer SF og også Det Radikale Venstre, og sådan set også Enhedslisten, som jo også har sagt, at de vil stemme for lovforslaget. Men det er jo ikke nogen hemmelighed, at der har været et særligt samarbejde med Socialdemokraterne i

forbindelse med det her spørgsmål, som er gået ind på de betingelser, der har ligget, og det synes jeg sådan set er helt fair at en minister også kvitterer for.

Så vidt jeg husker – og nu må hr. Kamal Qureshi have mig undskyldt – tror jeg sådan set ikke, det er endt med, at der har været nogen diskussion, men så vidt jeg husker, er det sådan set endt med, at Socialdemokraterne også hver gang har stemt for indfødsretsloven. Så det er ikke sådan, at regeringen i den tidligere samling alene var afhængig af SF og Det Radikale Venstre. Men det er helt ud fra hukommelsen.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg skal så også sige, at det er noget, som jeg også har fra hukommelsen, fra det, jeg husker fra førstebehandling, og det er muligt, at man så har stemt for forslaget i sidste ende.

Men årsagen, til, at jeg tog det her op, er sådan set en undren over, at man laver et cirkulære, nogle retningslinjer, for statsborgerskabstildelingen med Dansk Folkeparti efter forrige valg, hvor man dannede flertal sammen med Dansk Folkeparti. Det er så, hvad det er; sådan er det nu engang med de præmisser, der er. Derefter siger Dansk Folkeparti, at de ikke vil stemme for forslaget, fordi de ikke vil støtte op om den aftale, man laver med regeringen på det område, og det vil sige, at de ensidigt trækker sig ud af aftalen. Men sådan som jeg hører ministeren i dag, siger ministeren, at den videre tildelelse af statsborgerskab bliver på det samme grundlag som det, man lavede med Dansk Folkeparti.

Det vil sige, at selv om Dansk Folkeparti faktisk ensidigt har trukket sig ud af aftalen og ikke vil støtte lovgivningen, er det stadig væk Dansk Folkeparti, der bestemmer, hvordan det skal foregå.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Sådan som jeg ser det, er det ren historie. Der har været et forløb. Regeringen har sådan set hele tiden været tilfreds med den aftale, som vi har lavet med Dansk Folkeparti. Den er vi stadig væk godt tilfreds med, og derfor er det da naturligt, at det er vores udgangspunkt for de videre drøftelser. Og så er det da selvfølgelig også naturligt, at vi har drøftelser med Dansk Folkeparti, som vi har et tæt og fornuftigt samarbejde med. Det synes jeg er helt naturligt.

Hvad forløbet har været tidligere, er historie. Jeg er optaget af som ny minister på området, at jeg nu får sikret en aftale og nogle rammer for de fremtidige indfødsretslove. Og der har jeg ingen intentioner om på forhånd at afskære Dansk Folkeparti.

Kl. 16.40

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Det er måske lidt anmassende af mig at ville pålægge ministeren særlige pædagogiske forpligtelser, men tror ministeren ikke, at det på en eller anden måde var muligt at forklare hr. Simon Emil Ammitzbøll, at det, han foreslår om en administrativ afgørelse af dispensationssager, er noget, der overhovedet ikke kan lade sig gøre, fordi det ville være grundlovsbrud?

Det er jo ikke sådan, at Folketinget eller udvalget afgør dispensationssagerne, og så afgør ministeriet resten. Det er jo i virkeligheden Folketinget, der ifølge grundlovens § 44 afgør alle sager. Det vil sige, at det kun er de sager, hvor ministeriet er i tvivl om, hvad Folketingets afgørelse vil være, som så går til dispensationsudvalget. Men det ville være rent grundlovsbrud, at man lod tingene afgøre administrativt.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Det er korrekt, som hr. Jesper Langballe siger, at de retningslinjer, som så også ligger administrativt, er nogle, der er fastsat af et flertal i Folketinget, og det er så dem, der administreres efter af rent praktiske grunde, så folketingsmedlemmer ikke sidder med alle sager.

Jeg har noteret mig det radikale synspunkt. Jeg deler det ikke, men ved jo også godt, at Det Radikale Venstre generelt ønsker en ændring af grundloven. Og jeg har ikke lige noteret mig, om det er et element i den samlede grundlovsændring fra Det Radikale Venstre, men det ser vi så forskelligt på. Det er fastsat i § 44 i grundloven, at det er Folketinget, og at man kun kan få dansk indfødsret ved lov, og det holder regeringen fast i.

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg takker ministeren for det meget klare svar. Men så kunne jeg godt have lyst til lige uddybende at sige, at alle forvaltningsretlige fremstillinger indskærper, at det, der hedder delegationsforbuddet, er det en meget alvorlig forseelse

at overtræde. Altså, når en myndighed er tillagt en enekompetence, må den ikke uddelegeres til andre. Og der er det påfaldende, at alle disse fremstillinger peger på Folketingets lovgivning, indfødsretslovgivning, som skoleeksemplet. Der ville det være et virkelig alvorligt brud på grundloven, hvis man uddelegerede det fra Folketinget til en anden myndighed.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg må blankt erkende – og det kan selvfølgelig være farligt – at jeg ikke har været rundt om alle de studier, men jeg vil blot forsikre hr. Jesper Langballe om, at regeringen ikke har nogen planer om at ændre ved de forhold, som der er i dag, og den måde, som det fungerer på i dag.

(Kort bemærkning).

Hüseeyin Arac (S):

Jeg vil starte med at sige velkommen til de mennesker, der har opfyldt de skrappe krav og har fået ret til at få dansk statsborgerskab – velkommen i samfundet!

Vi Socialdemokrater har selvfølgelig den holdning, at vi stiller krav til de mennesker, der skal have dansk statsborgerskab. Et af kravene er sprogkendskab. Men vi ved også, at der er nogle, der selv om de vil, ikke kan opfylde det krav; der er nogle, der gerne vil lære dansk, men ikke kan det.

Nu har ministeren sagt, at det godt kan være, at man skal sætte sig ned og drøfte dispensationsmulighederne, men vi synes, at dispensationsmulighederne er stramme nok i forvejen. Jeg vil spørge ministeren for god ordens skyld: Kan vi risikere, at man strammer reglerne og dispensationsmulighederne, f.eks. for ordblinde, for handicappede, for de mennesker, der har været udsat for tortur, mere, end man har gjort indtil nu?

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg tror sådan set ikke, tiden er til, at vi går ned i de detaljer nu. Nu tager vi en drøftelse, og jeg vil også tage – det synes jeg er helt relevant – en meget grundig drøftelse med Socialdemokraterne om, hvor det er Socialdemokraterne mener at balancen skal ligge i forhold til dansk indfødsret.

Kl. 16.45

Men jeg vil blot sige, at regeringen som udgangspunkt ikke mener, at der er grundlag for –

det er i hvert fald ikke regeringens indspil til det her – at der skal ske nogen lempelser i forhold til de retningslinjer, der er i dag. Igen vil jeg sige med hensyn til den aftale, der er lavet, at indholdet er regeringen sådan set meget godt tilfreds med, og vi synes, det er rimeligt, at der i særlig grad bliver stillet krav til danskunderskaber, for at man kan få et dansk statsborgerskab, og jeg synes sådan set også, at der skal meget til, før man kan få en dispensation.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Hr. Hüseyin Arac for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Hüseyin Arac (S):

Jeg er glad for den besvarelse, ministeren kom med. Der skal ikke herske nogen tvivl om, at Socialdemokraterne stiller krav til de mennesker, der kan opfylde kravene. Men der er også nogle, der ikke kan opfylde kravene, så ministerens svar er vi tilfredse med. Hvis bare man hører, hvad Socialdemokraterne mener, så skal vi nok finde en passende løsningsmodel.

Jeg takker for besvarelsen.

(Kort bemærkning).

Integrationsministeren (Rikke Hvilshøj):

Jeg kan bare konstatere, at Socialdemokraterne jo bakker op og i enighed har fundet ud af, hvad det er for nogle, man mener skal optages på det her lovforslag, inklusive dem, som skal have dispensation. Det har der været enighed om

mellem regeringspartierne og Socialdemokraterne i denne omgang, og det er jeg tilfreds med.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 19. maj 2005, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 16.47